

Criza de lichiditate ameninta sa destabilizeze întregul ecosistem agricol (opinie)

Agricultura româneasca se afla într-un punct critic, principala provocare fiind criza de lichiditate care ameninta sa destabilizeze întregul ecosistem agricol, iar fermierii vor fi "primii loviti" pentru ca nu pot absorbi rapid aceste socuri, sustine fondatorul grupului de companii Agricover Holding, Jabbar Kanani.

"Agricultura româneasca se afla, astazi, într-un punct critic. Nu este prima oara când ne confruntam cu seceta, dar provocarile din acest an se adauga unor probleme mult mai complexe care s-au acumulat de-a lungul ultimilor trei ani. Acest cumul de factori, de la volatilitatea preturilor la perturbarile lanturilor de aprovizionare, a dus la o criza de lichiditate care ameninta sa destabilizeze întregul ecosistem agricol", afirma Kanani într-un comunicat.

În opinia sa, criza actuala "ne obliga" sa regândim abordarea, pentru ca fermierii nu vor putea absorbi rapid aceste socuri daca în perioada unui ciclu agricol apar schimbari majore de preturi sau conditii climaterice.

"Daca privim agricultura ca pe un ecosistem complex, observam ca fiecare jucator - fermier, banca, furnizor de inputuri, institutie de leasing sau chiar statul - joaca un rol esential. Nu putem discuta despre redresarea agriculturii fara sa tinem cont de toti acesti actori. Fara inputuri, fara finantare, fara utilaje moderne, fermierul nu poate lucra pamântul. Iar furnizorii de inputuri agricole nu își pot continua activitatea fara plata fermierilor. Este un sistem în lant, iar orice blocaj are consecinte grave asupra tuturor. Seceta este, de fapt, doar un factor agravant. Principala noastra provocare este lipsa de lichiditate. Este esential sa înțelegem ca fermierii nu au mecanismele de protectie si de hedging specifice altor industrii. Ciclul agricol este lung, de un an, si daca în aceasta perioada apar schimbari majore de preturi sau conditii climaterice, fermierii sunt primii loviti. Ei nu pot absorbi aceste socuri rapid", avertizeaza antreprenorul în agricultura.

Potrivit sursei citate, interventiile punctuale dezechilibreaza ecosistemul agricol. Prima vizeaza ajutoarele pentru seceta si crearea unui fond de risc, care reprezinta o solutie necesara, dar insuficienta fara un sistem national de asigurare împotriva secetei. În ultimii 10 ani, banii alocati pentru despagubiri ar fi putut construi un astfel de fond, capabil sa gestioneze riscurile climatice, precum în alte tari dezvoltate, considera el.

O alta masura discutata este suspendarea platii datoriilor si dobânzilor cu rata de peste 2% + ROBOR pâna la sfârșitul lui 2025. "Aceasta ofera un ragaz, dar aduna penalitati si datorii, împingând fermierii într-o situatie financiara mai dificila la finalul perioadei. În loc sa echilibreze, aceasta amânare creeaza un blocaj major în 2025, când fermierii vor trebui sa faca fata unor datorii cumulate. De asemenea, suspendarea datoriilor poate ajuta pe termen scurt, dar nu rezolva problema esentiala: lipsa de lichiditate si necesitatea de a mentine ciclul agricol în functiune, avertizeaza Jabbar Kanani.

Expunerea totala în agricultura este de aproximativ 54 miliarde de lei, din care 58% sunt datorii bancare, 30% provin de la IFN-uri si leasinguri, iar doar 12% sunt furnizorii de seminte si produse fitosanitare. Majoritatea creditelor cu dobânda ROBOR + 2% sunt garantate de stat sau acordate grupurilor mari de ferme si firme din agricultura. La prima vedere, masura în discutie ar proteja doar bancile care crediteaza în baza garantiilor oferite de catre stat, restul creditorilor si furnizorilor fiind blocati în recuperarea datoriei, subliniaza fondatorul grupului de companii Agricover Holding.

"Acest blocaj poate avea doua efecte negative: pamântul va ramâne nelucrat, iar fermierii vor fi loviti de un tsunami la sfârșitul anului 2025. Fermierii vor fi în imposibilitatea de a începe un nou ciclu agricol, deoarece nici bancile, nici furnizorii nu vor putea oferi credite noi, peste cele restante. Credeti ca 2025 va fi un an atât de bun încât fermierul va face productie de 3 ori mai mare decât într-un an normal, pentru a putea sa își acopere toate datoriile si toate penalitatile?", atrage atentia antreprenorul în agricultura.

De asemenea, Kanani considera ca solutia care ar putea debloca ecosistemul agricol ar fi implementarea unui instrument clasic de scontare a facturilor cu implicarea bancilor, respectiv "taierea masiva a datoriilor fermelor si injectarea de lichiditate".

"Nu vom ajuta fermierii daca le blocam capacitatea de a continua ciclul agricol. Abordarile simpliste, care vizeaza doar una dintre verigile lantului agricol, vor transfera problema la furnizorii de inputuri agricole, care trebuie sa asigure seminte si produse fitosanitare fermierilor pentru noul ciclu de productie. Propunerea mea este sa implementam un instrument clasic de scontare a facturilor, cu implicarea bancilor. Acestea ar putea cumpara facturile furnizorilor de inputuri cu un discount de 50%, generând lichiditatea necesara în piata. Fermierii ar ramâne sa plateasca doar jumatate din datorii, esalonate pe o perioada de 5 ani, cu o dobânda rezonabila. Pentru fermieri aceasta solutie vine sa scada povara la jumatate si sa esaloneze datoria ramasa pe termen lung. Pentru furnizorii de inputuri, încasarea imediata a facturilor, chiar si cu un discount de 50%, le permite sa reia activitatea, pornind noul ciclu agricol. Pentru banci este o oportunitate de finantare si un instrument normal prin care plaseaza în piata o suma de maxim 3 miliarde de lei, pe 5 ani, cu dobânda", subliniaza fondatorul grupului de companii Agricover Holding.

Acesta a adaugat ca pietele din întreaga lume apeleaza la astfel de masuri atunci când contextul economic o impune, iar statul poate avea rolul de mediator în discutiile dintre partile implicate, pentru a pregati si implementa solutia.

"Cred ca singura cale de iesire din aceasta situatie dificila este colaborarea între toti jucatorii din ecosistem. Fiecare are un rol important, si trebuie respectat, indiferent de dimensiunea lui. Cea mai buna solutie este ca toate partile - fermierii, furnizorii, bancile si autoritatile - sa se aseze la aceeasi masa pentru a gasi o rezolvare. Deciziile impuse fara consultare nu vor rezolva problemele, ba chiar le-ar putea agrava. Agricultura româneasca nu poate fi privita izolat, este un ecosistem complex, interdependent, care necesita o abordare integrata, este un motor esential al economiei, iar deblocarea acestui motor este cruciala pentru siguranta alimentara a tuturor", concluzioneaza fondatorul grupului de companii Agricover Holding, antreprenor în agricultura de peste 25 de ani.